

Εισήγηση στο Καταστατικό Συνέδριο της Π.Ο.ΣΕ.ΔΙ.Π. ΑΕΙ (Αθήνα 6-8/10/06)

Εισηγητής: Σπύρος Ρίζος

Ιδιωτικά Πανεπιστήμια – Προσχέδιο Νόμου πλαισίου

Συνάδελφοι,

«Το Ελληνικό Πανεπιστήμιο διέρχεται τη σημαντικότερη ενδεχομένως κρίση των τελευταίων δεκαετιών, μια κρίση το μέγεθος της οποίας αναδείχθηκε από τις κινητοποιήσεις των φοιτητών και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και που αντανακλά συγχρόνως στην ευρύτερη κρίση της κοινωνίας.

Συμμεριζόμαστε την αγωνία όλων των συντελεστών της ακαδημαϊκής κοινότητας για την ανάγκη εξεύρεσης λύσης από την κρίση αυτή. Εκτιμούμε ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την άρση των αδιεξόδων που συνεπάγεται η κρίση αυτή είναι η διασφάλιση της δημοκρατικής λειτουργίας των οργάνων των Πανεπιστημίων, ιδίως δε των συγκλήτων τους.

Για την έξοδο από την κρίση χρειάζονται αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και τη δομή των Πανεπιστημίων. Οι αλλαγές αυτές μπορούν να γίνουν μόνο με εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συναίνεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας, η οποία δεν μπορεί παρά να επέλθει μετά από διεξοδικό, δημοκρατικό, νηφάλιο και ουσιαστικό διάλογο όλων των εμπλεκόμενων μερών. Στον διάλογο αυτό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι προτάσεις που έχουν μέχρι στιγμής κατατεθεί, καθώς και όσες κατατεθούν στο μέλλον.

Υπενθυμίζουμε ότι έχουμε καταθέσει τις δικές μας προτάσεις, οι βασικές κατευθύνσεις των οποίων είναι η ανάγκη για ουσιαστική και πλήρη ακαδημαϊκή, οικονομική, και διοικητική αυτοδιοίκηση των Πανεπιστημίων, καθώς και η ανάγκη το νέο θεσμικό πλαίσιο να είναι πραγματικά πλαίσιο, αποφεύγοντας λεπτομερείς και αποσπασματικές ρυθμίσεις, οι οποίες μπορούν και πρέπει να ρυθμιστούν μέσω των εσωτερικών κανονισμών των Πανεπιστημίων. Διαπιστώνουμε ότι οι βασικές αυτές κατευθύνσεις δεν αντιμετωπίζονται με το κατατεθέν προσχέδιο νόμου.

Παράλληλα υπενθυμίζουμε τη θέση μας για την ανάγκη του δημόσιου χαρακτήρα των Πανεπιστημίων, συμπεριλαμβανομένης της γενναίας αύξησης της χρηματοδότησής τους και θεωρούμε ότι ο θεσμός των μη κρατικών/ιδιωτικών Πανεπιστημίων δεν λύνει κανένα από τα σοβαρά προβλήματα της Πανεπιστημιακής Παιδείας.»

Το παραπάνω κείμενο συνάδελφοι, δεν αποτελεί κείμενο πολιτικής οργάνωσης, φοιτητικής παράταξης ή της ΠΟΣΔΕΠ ΑΕΙ, αλλά είναι το ακριβές κείμενο πρόσφατης **Συνόδου των Πρυτάνεων** που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Του Αιγαίου στις 6-7-06.

Επίσης,

«Δεν καταλαβαίνω πως εννοούν την ίδρυση μη κρατικών Πανεπιστημίων. Δεν αντιλαμβάνομαι πως μπορεί να λειτουργήσει κάτι τέτοιο, αφού απαιτούνται μεγάλες και γενναίες επενδύσεις. Όλα αυτά είναι πολύ εύκολο να τα λέει κάποιος, στην πράξη όμως χρειάζεται μακροχρόνιος σχεδιασμός. Και κυρίως δεν πρέπει να ευτελιστεί ο θεσμός των Πανεπιστημίων με σειρά από μαγαζάκια, που θα λειτουργούν σε νομαρχίες, δήμους κ.λ.π.» Το προηγούμενο επίσης δεν αποτελεί πολιτική διακήρυξη, αλλά είναι ακριβές απόσπασμα νυν κυβερνητικού εκπροσώπου και συγκεκριμένα είναι η άποψη του **Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας κ. Καραμάνου**, άποψη που δημοσιοποίησε ως Πρύτανης του ΓΠΑ στις 21-2-2004.

Και είναι βέβαια έτοιμα να στηθούν τα «μαγαζάκια». Θα το διαπιστώσει κάποιος αν διαβάσει τις δηλώσεις της κας Π. Παπαδοπούλου, Διευθύνουσας Συμβούλου του Εκπαιδευτικού Ομίλου «ΑΚΜΗ» που δημοσιεύονται στην «Ελευθεροτυπία» και αναδημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΕΕΔΙΠ του ΓΠΑ.

Επίσης, διαβάζω απόσπασμα από τη Σύγκλητο του ΕΜΠ στις 30/6/06

.....

Εκτιμά ότι το δυναμικό, μαζικό πανεπιστημιακό κίνημα που εκδηλώθηκε τους τελευταίους μήνες, με όλες τις συνιστώσες του -πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, φοιτητές και εργαζόμενοι- σε συντονισμό και με σεβασμό στην αυτονομία τους, στον αγώνα του για την υπεράσπιση της δημόσιας και δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης είχε μια πολύ σημαντική επιτυχία υποχρεώνοντας την κυβέρνηση σε αναδίπλωση, διαμόρφωσε όρους για τη περαιτέρω συνέχιση της διεκδίκησης των αιτημάτων του μέχρι της τελικής δικαίωσης, κέρδισε τη συμπαράσταση και τη συναίνεση της κοινωνίας.

Καταδικάζει το σχέδιο κατασυκοφάντησης και διάλυσης των κινητοποιήσεων, με τη χρήση αστυνομικής βίας και την παραβίαση του ασύλου, χρησιμοποιώντας ως βολικό άλλοθι πρακτικές και ενέργειες που δεν έχουν σχέση με το κίνημα και τις επιδιώξεις του.

Η Σύγκλητος του ΕΜΠ επίσης

Επιβεβαιώνει την αντίθεσή της στην αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει τη δημόσια - δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση και απαγορεύει την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων, όπως και στην εφαρμογή των νομοθετημάτων των τελευταίων κυβερνήσεων για αναδιαρθρώσεις που αλλοιώνουν τον ακαδημαϊκό και δημόσιο χαρακτήρα του Πανεπιστημίου (‘διασφάλιση ποιότητας’, ΙΔΒΜ, ΔΙΠΑΕ, ΔΟΑΤΑΠ).

Δεν μπαίνει σε διάλογο για το «προσχέδιο νόμου-πλαίσιου» που έδωσε στη δημοσιότητα η κυβέρνηση, γιατί θεωρεί ότι με τις διατάξεις του καταργεί τον δημόσιο, δωρεάν και ακαδημαϊκό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου και θεσμοθετεί την πλήρη υποβάθμισή του, την κατάλυση κάθε ακαδημαϊκής και διοικητικής αυτοτέλειάς του και την καταστολή του πανεπιστημιακού κινήματος (κατάλυση του ασύλου, προβλέψεις για τις σπουδές, τις εξετάσεις κλπ).

Καταδικάζει την χθεσινή πρόταση για αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, στην οποία συναίνεσαν Κυβέρνηση και Αξιωματική Αντιπολίτευση, υλοποιώντας για πολλοστή φορά στις αντεκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις της Λισσαβόνας και της Μπολόνια. Η εξέλιξη αυτή εν μέσω καλοκαιριού, μεταξύ άλλων, δείχνει περιφρόνηση στους αγώνες και στις ειλημένες αποφάσεις του συνόλου της Πανεπιστημιακής

Καταδικάζει την κυβερνητική μεθόδευση με την Σύνοδο Υπουργών Παιδείας του ΟΟΣΑ, που ουσιαστικά ωθεί τα Πανεπιστήμια στην πλήρη ιδιωτικοποίηση και μετατρέπει την ανώτατη εκπαίδευση σε εμπόρευμα, τους πανεπιστημιακούς σε «πωλητές» και τους φοιτητές σε «πελάτες-καταναλωτές» των Πανεπιστημίων ή «απασχολούμενους» σε αυτά.

Επίσης απόσπασμα από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 29/6/06

1. Οι κινητοποιήσεις των φοιτητών ανέδειξαν το μέγεθος της κρίσης που υπάρχει στην παιδεία και αντανakλούν συγχρόνως την ευρύτερη κρίση της κοινωνίας.
2. Το προσχέδιο που ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας δεν ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές ενός νόμου πλαισίου. Επιπλέον οι αποσπασματικές του ρυθμίσεις δεν κατοχυρώνουν το δημόσιο χαρακτήρα της ανώτατης παιδείας και την αυτοτέλεια του Πανεπιστημίου.
3. Η Σύγκλητος αντιτίθεται κατηγορηματικά στην αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, δεδομένου ότι στην παρούσα στιγμή προέχει η τήρηση των υποχρεώσεων της

Πολιτείας που απορρέουν από το άρθρο αυτό, δηλαδή η ουσιαστική ενίσχυση του δημόσιου Πανεπιστημίου.

.....

Επίσης Απόσπασμα από τη Σύγκλητο του Παντείου Πανεπιστημίου

.....

Η Σύγκλητος του Παντείου Πανεπιστημίου εμμένει στη θέση ότι οι βασικές αρχές του Νόμου-πλαίσιο συνάδουν με τις προβλέψεις του Συντάγματος και διασφαλίζουν την ακαδημαϊκή και ερευνητική φυσιογνωμία των ελληνικών ΑΕΙ. Και ότι, συνεπώς, δεν τίθεται θέμα «μεταρρύθμισης» ή «νέου νόμου». Το ζητούμενο είναι η τήρηση των υφιστάμενων προβλέψεων, ο εξορθολογισμός των λειτουργιών και η αυστηρή και λεπτομερής αποτύπωση και αποτίμηση των πεπραγμένων τόσο των Ιδρυμάτων όσο και της Πολιτείας.

Άρθρο 16

Η Σύγκλητος του Παντείου Πανεπιστημίου θεωρεί ότι η σχεδιαζόμενη αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος αλλοιώνει την ακαδημαϊκή διάσταση των πανεπιστημιακών σπουδών, στο σύνολό τους και συνιστά παράγοντα ανισότητας ευκαιριών πρόσβασης των πολιτών στην πανεπιστημιακή παιδεία. Η Σύγκλητος θεωρεί ότι η Σύνοδος των Πρυτάνεων οφείλει να τοποθετηθεί επί του προβλήματος.

Τα θέματα αιχμής που οι Σύγκλητοι και η Σύνοδος οφείλουν να αντιμετωπίσουν είναι:

- *Η έλλειψη υποδομών καθώς και υλικών, τεχνικών και διοικητικών προϋποθέσεων που επιτρέπουν στα Τμήματα και στα Ιδρύματα να ανταποκριθούν με υπευθυνότητα στο ρόλο τους.*
- *Η εμμονή στην επιστημονική ενότητα των προγραμμάτων σπουδών και των πτυχίων και η διασφάλιση των επιστημονικών και ακαδημαϊκών προϋποθέσεων για τη λειτουργία των νέων Τμημάτων, πολλά από τα οποία ιδρύονται με ασαφές επιστημονικό αντικείμενο.*
- *Η «έκρηξη» Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών που, κατά πλειονότητα, δεν αποτελούν παρά «δεύτερο κύκλο» εγκυκλίων σπουδών.*
- *Η αποκατάσταση και η διεύρυνση της δημοκρατικής λειτουργίας των ακαδημαϊκών οργάνων και η απόρριψη αλλαγών που αποβλέπουν στη συρρίκνωσή τους και στην επιβολή αυταρχικών δομών στο Πανεπιστήμιο.*
- *Η ασφυκτική για τα ΑΕΙ λειτουργία του δημοσίου λογιστικού.*

- Οι παρεμβάσεις του ΥΠΕΠΘ σε αμιγώς ακαδημαϊκά θέματα.

.....

Επίσης απόσπασμα από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στις 31/3/06

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στη σημερινή της συνεδρίαση την 31-3-06 συζήτησε αναλυτικά τις πρόσφατες εξελίξεις στην ανώτατη εκπαίδευση και εξέδωσε το παρακάτω Ψήφισμα.

Τα μέλη της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

1. Θεωρούν ως βασικό πρόβλημα της λειτουργίας των ΑΕΙ σήμερα την έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης και διοικητικής αυτοτέλειας.
2. Υπερασπίζονται τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της Ανώτατης Εκπαίδευσης όπως ορίζει το άρθρο 16 του Συντάγματος και αντιτίθεται στην ενδεχόμενη αναθεώρησή του.
3. Θεωρούν ότι η ίδρυση μη κρατικών ΑΕΙ όχι μόνο δεν θα βελτιώσει το επίπεδο σπουδών των δημόσιων Πανεπιστημίων, αλλά θα το χειροτερεύσει αφού θα τα εξισώσει προς τα κάτω.

Παρόμοιες επίσης αποφάσεις έχουν λάβει οι Σύγκλητοι του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και του Πανεπιστημίου του Αιγαίου και πλείστα Τμήματα πολλών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Τέλος παρόμοια ψηφίσματα έχει πάρει και η δική μας Εκτελεστική Γραμματεία της ΠΟΣΕΕΔΙΠ ΑΕΙ, τουλάχιστον όσον αφορά στο θέμα της αναθεώρησης του Συντάγματος.

Συνάδελφοι,

Τα τελευταία χρόνια η παιδεία όλο και περισσότερο τείνει να αντιμετωπιστεί, όχι ως κοινωνικό αγαθό που χορηγείται δωρεάν από την πολιτεία, αλλά ως εμπορικό προϊόν κατάρτισης, με ότι αυτό συνεπάγεται, τόσο στη δυνατότητα της απόκτησής του, όσο και στη χρησιμότητά του μετά την απόκτηση αυτή. Η εξομοίωση των 3ετών με 4ετείς και 5ετείς κύκλους σπουδών, η πιστοποίησης και διασφάλιση της ποιότητας δίκην εμπορικού προϊόντος, η αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των πτυχίων του εξωτερικού, η παροχή της διαβίου μάθησης μέσω διδάκτρων, η αναβάθμιση των Θεολογικών Σχολών, η σταδιακή

μετατροπή του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού σε κυνηγούς χρηματοδότησης έργων εφαρμογής, είναι χαρακτηριστικά στοιχεία της αλλαγής που κατά τα τελευταία χρόνια συντελείται. Αποκορύφωση των δομικών αλλαγών που επιχειρούνται είναι η αναθεώρηση του αρθ. 16 Συντάγματος που θα επιτρέψει την ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων, τα οποία θα υποσκάψουν βαθύτερα τα θεμέλια του δημόσιου Πανεπιστημίου, προς τη λογική του ανταγωνισμού και της αγοράς. Ένα μεγάλο βήμα έχει ήδη γίνει, με την ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο της Κοινοτικής Οδηγίας 36/2005, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων, σε απόφοιτους κολεγίων που χορηγούν πτυχία, σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με τη μέθοδο της δικαιόχρησης (franchise). Επίσης ένα από τα μεγαλύτερα χτυπήματα στο δημόσιο Πανεπιστήμιο και το πέρασμά του στις υπηρεσίες της αγοράς, θα επέλθει με την ψήφιση σχετικού άρθρου στο Προσχέδιο του Νόμου Πλαίσιου, που περιλαμβάνει αλλαγές στον τρόπο της οικονομικής διαχείρισης των ιδρυμάτων, με την υιοθέτηση του θεσμού του Εκτελεστικού Διευθυντή Οικονομικών και Διοικητικών Υποθέσεων που προβλέπεται σε σχετικό άρθρο του προσχεδίου. Θεσμός που θα οδηγεί σε ένα πανεπιστήμιο με προσανατολισμό στην αγορά, για την εξεύρεση των απαραίτητων πόρων. Θεσμός με αρμοδιότητα το συντονισμό και τη διεύθυνση των οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου. Ο Εκτελεστικός διευθυντής θα επικουρείται μάλιστα από Γραμματεία αποτελούμενη μέχρι και οχτώ ειδικούς επιστήμονες. Τελικά δεν καταλαβαίνουμε τι αρμοδιότητες θα απομείνουν για τους προϊστάμενους των Διοικητικών και Οικονομικών υπηρεσιών των Πανεπιστημίων, αφού ο Εκτελεστικός Διευθυντής θα ελέγχει και τα λεφτά και τη Διοίκηση, δηλ. θα διαθέτει και το «πεπόνι και το μαχαίρι». Αντίστοιχο είναι το παράδειγμα με τον προτεινόμενο θεσμό του συνηγόρου του Πανεπιστημίου, σε σχέση με τον Νομικό Σύμβουλο των ΑΕΙ.

Τέλος, θεωρούμε σφάλμα από την πλευρά της πολιτείας την, κατά τα τελευταία χρόνια, ενθάρρυνση στην ανεξέλεγκτη δημιουργία νέων Τμημάτων, με συγκεχυμένους τίτλους και περιεχόμενο σπουδών και κυρίως χωρίς την εξασφάλιση κανενός είδους επαγγελματικών δικαιωμάτων για τους αποφοίτους τους. Και αφού τα Τμήματα αυτά αφέθηκαν να διογκωθούν στο έπακρο (κάθε πόλη και ΑΕΙ κάθε χωριό και Τμήμα), έρχεται η άδικη απόφαση για την κατοχύρωση της βάσης του 10 των εισακτέων, βάσης βέβαια που θεωρείται αντικειμενική, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι. Δεν είναι αντικειμενική γιατί η κατοχύρωσή της δεν εξαρτάται μόνο από τις γνώσεις των υποψηφίων, αλλά εξαρτάται κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, από το επίπεδο της δυσκολίας των θεμάτων. Δεν θέλουμε

βέβαια σε καμία περίπτωση να πιστέψουμε ότι το θέμα της δυσκολίας ή ευκολίας των θεμάτων των εισαγωγικών εξετάσεων συσχετίζεται με την επικείμενη ίδρυση των ιδιωτικών Πανεπιστημίων και με την αναγκαστική στροφή των αποτυχόντων υποψηφίων σε αυτά, αν και η Κυβέρνηση δεν δεσμεύεται σ’ αυτό ακριβώς το σημείο. Στο ότι ο τρόπος εισαγωγής των υποψηφίων θα υποχρεωτικά ο ίδιος είναι ο ίδιος για τα Δημόσια και για τα Ιδιωτικά ΑΕΙ, ενώ αντίστοιχα δεσμεύεται στο ότι τα κριτήρια θα είναι τα ίδια για το διδακτικό προσωπικό. Τέλος θεωρούμε σφάλμα την ανεξέλεγκτη ίδρυση και συντήρηση (αρχικά με χρηματοδότηση μέσω των ΕΠΕΑΕΚ και μεταγενέστερα μέσω διδάκτρων) των τόσων πολλών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, (περισσότερα από 420 σε όλη τη χώρα, με περισσότερες από 500 εξειδικεύσεις), που στην πραγματικότητα υποβαθμίζουν το βασικό πτυχίο, αφού δεν παρέχουν τίποτα, πέραν των προπτυχιακών μαθημάτων και απλά εξασφαλίζουν τον τίτλο για τη δυνατότητα εισαγωγής των αποφοίτων τους στο δημόσιο και τις απαραίτητες ώρες διδασκαλίας του διδακτικού προσωπικού.

Προβλήματα όπως η έλλειψη υποδομής, η υποχρηματοδότηση, τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων, η έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής για τη βασική έρευνα, η διαφάνεια, οι απαράδεκτοι μισθοί του διδακτικού προσωπικού, δεν θίγονται και δεν απαντώνται από το Προσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας.

Ανέφερε η κα υπουργός ότι το νομοσχέδιο είναι προϊόν πολύχρονης συζήτησης και διαλόγου. Με ποιους αγαπητοί συνάδελφοι και πότε? Σίγουρα πάντως όχι με το ΕΕΔΙΠ. Και ας υποθέσουμε ότι το νομοσχέδιο δεν απασχολεί το ΕΕΔΙΠ. Τότε γιατί έχει διαφημιστεί ως η τεράστια τομή στο θεσμικό πλαίσιο των Πανεπιστημίων? Είναι δυνατόν ένα νόμος που διαφημίζεται ως τεράστια τομή να μην λαμβάνει υπόψη του το νομοθετικό πλαίσιο όλων των φορέων του Πανεπιστημίου? Ασφαλώς και όχι, αφού τα καθήκοντα των φορέων είναι συσχετιζόμενα, συμπληρωματικά ή και αντικρουόμενα ακόμη. Βέβαια κάπου στο Προσχέδιο αναφέρεται και το ΕΕΔΙΠ. Αναφέρεται στη διαδικασία των Πρυτανικών και Προεδρικών εκλογών. Στην πραγματικότητα προτείνεται κατακόρυφη μείωση της συμμετοχής μας. Αναφέρει το σχετικό άρθρο ότι οι Πρυτάνεις εκλέγονται από το σύνολο της Πανεπιστημιακής κοινότητας. Παρακάτω γράφει ότι το ποσοστό των ψήφων που έλαβε ο κάθε συνδυασμός θα υπολογίζεται από το άθροισμα των ποσοστών που έλαβε ο συνδυασμός από κάθε μια από τις τρεις κατηγορίες προσωπικού. 1) των μελών ΔΕΠ, 2) των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και 3) των Βοηθών, Επιμελητών, των μελών του Ειδικού & Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, των μελών του Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού και του

Διοικητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου, πολλαπλασιαζόμενων με συντελεστές βαρύτητας 0.50, 0.40 και 0.10 αντίστοιχα ανεξάρτητα από το ποσοστό προέλευσης. Η ειρωνεία μάλιστα είναι ότι το σχετικό νομοσχέδιο περιλαμβάνει στο ξεκίνημα και μια σχετική με την ισότητα διάταξη. Δηλ. σύμφωνα με το υπουργείο, ισότητα σημαίνει ότι η αξία της κάθε ψήφου είναι διαφορετική. Μα αν είναι έτσι και αν αυτό είναι λογικό, τότε ας το επεκτείνουμε και στις Βουλευτικές εκλογές. Θα πρέπει ενδεχομένως και εκεί να υπάρχουν συντελεστές βαρύτητας, γιατί δεν είναι δυνατόν η ψήφος ενός συμβούλου του υπουργείου που ασχολείται με αυτά τα θέματα, να έχει την ίδια βαρύτητα με την ψήφο μιας γιαγιούλας που προσπαθεί να επιβιώσει με τη σύνταξη. Να της τροποποιήσουμε την ψήφο προς το ελαφρύτερο. Αυτό το τελευταίο συνάδελφοι αντλείται από δημοσίευμα του Δ. Παπαϊωάννου στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» την 1/7/06.

Και πάμε να δούμε αναλυτικότερα, άλλα άρθρα του νομοσχεδίου. Στο άρθρο 1 αναφέρεται ότι τα πανεπιστήμια πρέπει να έχουν «...προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής». Κανένα σχόλιο. Αποτελεί ευχή; Και γιατί μια ευχή προστίθεται σε ένα νομικό κείμενο; Εκτός αν αφορά αποκλειστικά τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια για τα οποία ίσως και οι συντάκτες του προσχεδίου να έχουν καταλάβει ότι μάλλον δεν θα εκπληρώνουν τους παραπάνω όρους. Σε άλλο σημείο αναφέρει ότι τα Πανεπιστήμια «συμβάλουν στην εμπέδωση της ισότητας των φύλλων». «Επειδή πίστευα ότι δεν υφίσταται πρόβλημα ισότητας των φύλλων στη χώρα μας εν έτει 2006, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινιστεί αν η εμπέδωση αυτή αφορά στην ισότητα του ανδρός προς τη γυναίκα ή της γυναίκας προς τον άνδρα». Το σχόλιο αυτό γίνεται από τον Πρώην Πρύτανη του ΓΠΑ, Μ. Λουκά (Ελευθεροτυπία 31/8/06).

Οι εσωτερικοί κανονισμοί που αναφέρονται στο επόμενο άρθρο έτσι κι αλλιώς προβλέπονταν και από τον ν.2083/1992 που προέβλεπε ότι τα ΑΕΙ ήταν υποχρεωμένα να καταρτίσουν εσωτερικούς κανονισμούς μέχρι τις 31/12/1993.

Σε άλλο σημείο και παρά τη σχετική αυτοτέλεια που διατηρούν τα ΑΕΙ, ο νομοθέτης αποφασίζει το μέγιστο πλήθος του ακροατηρίου των φοιτητών, με το οποίο επιβάλλεται να γίνεται το μάθημα και το εργαστήριο. Και ο αριθμός αυτός των φοιτητών είναι ο ίδιος είτε πρόκειται για Τμήματα των 50 φοιτητών, είτε πρόκειται για Τμήματα των 1000. Αλλά και το ποιο πολυδιαφημισμένο σημείο του νομοσχεδίου: Βάζει τέρμα στο «μπάχαλο» διαγράφοντας του «αιώνιους» φοιτητές. Ο κος Βερέμης, Πρόεδρος της Επιτροπής «Σοφών», θεωρεί αυτό το άρθρο τη ριζοσπαστικότερη επανάσταση που φέρνει το προσχέδιο. Προφανώς ο κος Βερέμης

δεν θα γνωρίζει ότι οι φοιτητές αυτοί δεν επιβαρύνουν, ούτε στο ελάχιστο το ίδρυμα, αφού δεν δικαιούνται καμία από τις παροχές που δικαιούνται οι εν ενεργεία φοιτητές, αλλά και ούτε καν δικαιούνται τα νέα συγγράμματα, κάτι που το θεωρούμε και επιεικώς υπερβολικό.

Σχετικά με τα συγγράμματα ο νομοθέτης δίνει το δικαίωμα επιλογής στο φοιτητή ενός συγγράμματος το οποίο θα του χορηγείται δωρεάν, μεταξύ δύο τουλάχιστον συγγραμμάτων, τα οποία θα προτείνονται με διεθνή κριτήρια. Ο συντάκτης όμως αφαιρεί την αρμοδιότητα αυτή όμως από τα όργανα του Πανεπιστημίου και την αναθέτει σε εξωτερικό όργανο που θα συντάξει έναν «εθνικό κατάλογο συγγραμμάτων». Πρωτοφανής η ιδέα βέβαια να εισαχθεί μια «επίσημη κρατική άποψη» για τις πηγές της γνώσης (Λ. Παπαγιαννάκης, Οικονομολόγος, καθηγητής ΕΜΠ – Ελευθεροτυπία 24/6/06).

Τέλος πλήθος θεμάτων δεν ρυθμίζονται και συνεπώς δεν δίνονται στη δημοσιότητα σήμερα, αφού επαφίενται να ορίζονται από μελλοντικά εκδιδόμενα Προεδρικά Διατάγματα.

Ύστερα από όλα τα παραπάνω συνάδελφοι, απορρίπτουμε στο σύνολό του το Προσχέδιο του Νόμου Πλαίσιου. Πιστεύουμε ότι ο διάλογος θα πρέπει να αρχίσει από μηδενική βάση με τη συμμετοχή και τη συναίνεση, όλων των φορέων που απαρτίζουν την Πανεπιστημιακή κοινότητα.

Ας πάμε τώρα στην αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συνάγματος. Διαβάζω την εισαγωγή από την αιτιολογική έκθεση της Νέας Δημοκρατίας σχετικά με το θέμα αυτό: «Η παιδεία μας είναι η καλύτερη επένδυση του Έθνους, στηρίζεται και πρέπει να στηρίζεται στα θεμέλια του ελληνικού πολιτισμού και, κατ’ επέκταση του ευρωπαϊκού πολιτισμού, ο οποίος έχει τις ρίζες του στον ελληνικό πολιτισμό....». Μα αν είναι έτσι τα πράγματα αγαπητοί συνάδελφοι, γιατί πρέπει να χαριστεί σε ιδιώτες; Κάτι επίσης δεν πάει καλά με τον συντάκτη και εδώ.

Ποιο σοβαρή φαίνεται η αιτιολογική έκθεση του ΠΑΣΟΚ: «α. Επί της αρχής. Για το ΠΑΣΟΚ η αναθεώρηση του άρθρου 16 πρέπει να βασιστεί σε δύο άξονες: (α) η Πολιτεία οφείλει να ενισχύσει περαιτέρω και κατά προτεραιότητα το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και να εξασφαλίσει την αυτοδιοίκηση και την αυτοτέλειά του. (β) Η δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών Πανεπιστημίων πρέπει να οριοθετηθεί συστηματικά με βάση μια σειρά αυστηρών εγγυήσεων, αντίστοιχων προς τις εγγυήσεις των δημόσιων ΑΕΙ. Επιπλέον πρέπει να προβλεφθεί από το Σύνταγμα ότι τα μη κρατικά ΑΕΙ θα μπορούν να λάβουν αποκλειστικά τη μορφή των μη κερδοσκοπικών φορέων....»

Με άλλα λόγια ανεξαρτήτως χαλαρών ή σοβαρών εκφράσεων τα δύο Κόμματα εξουσίας συμφωνούν. Ναι στα ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Για μας όμως συνάδελφοι, η παιδεία δεν είναι προϊόν που διαπραγματεύεται, αλλά δημόσιο, κοινωνικό αγαθό που εξασφαλίζεται και παρέχεται δωρεάν από την πολιτεία. Όχι στην αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, όχι στην ανισότητα μεταξύ των πολιτών, όχι στο μεσαιωνισμό και την οπισθοδρόμηση. Όχι στην παιδεία των συντελεστών βαρύτητας. Ναι σε μια παιδεία κοινωνική, δημιουργική, βαθιά δημοκρατική.

Στηρίζουμε τον δημόσιο, δωρεάν και ακαδημαϊκό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου.

Πρόταση 1

Όχι στην αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος

Πρόταση 2.

Απορρίπτουμε στο σύνολό του το Προσχέδιο του Νόμου Πλαίσιου. Πιστεύουμε ότι ο διάλογος θα πρέπει να αρχίσει από μηδενική βάση, με τη συμμετοχή και τη συναίνεση, όλων των φορέων που απαρτίζουν την Πανεπιστημιακή κοινότητα.